

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАДОРОЖНІЙ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ

УДК 342.951

**АНДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОХОДЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У ОРГАНАХ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ**

12.00.07 «Адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право»

Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Київ – 2017

Дисертацією є рукопис

Роботу виконано в Національному університеті біоресурсів і природокористування України Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник доктор юридичних наук, професор
Курило Володимир Іванович,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
завідувач кафедри адміністративного
та фінансового права

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
Діхтієвський Петро Васильович,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,
професор кафедри адміністративного права

кандидат юридичних наук, доцент
Гаєвський Ігор Миколайович,
Державна служба фінансового
моніторингу України,
директор департаменту координації
системи фінансового моніторингу

Захист відбудеться «26» квітня 2017 року о 10⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.004.16 у Національному університеті біоресурсів і природокористування України за адресою: 03041, м. Київ, вул. Генерала Родимцева, 19, навчальний корпус № 1, кімната 97

З дисертацією можна ознайомитися у науковій бібліотеці Національного університету біоресурсів і природокористування України за адресою: 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 13, навчальний корпус № 4, кімната 41а

Автореферат розісланий «   » березня 2017 року

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

О. В. Гафурова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розбудова демократичної правової соціальної держави – одне із основних завдань вітчизняної державно-правової реформи в Україні. Невід’ємною складовою частиною формування нової моделі правової системи нашої держави є подальший розвиток інституту державної служби як важливого інструменту формування й реалізації державної правової політики. Адже державна служба є ключовим елементом державного управління, від ефективного функціонування якого залежать послідовність і сталість взаємозв’язку між державою, в особі державних органів, та людиною і громадянином при реалізації останніми своїх конституційних прав, свобод та законних інтересів.

Значне місце в реалізації цього завдання відводиться Міністерству юстиції України, яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики, спрямованої на подальший розвиток національної правової системи, створення і реалізацію правових норм, зміцнення режиму законності та безпеки, формування у населення основ правового світогляду й правової культури, утвердження принципів справедливості, верховенства права, захисту прав і свобод людини як найвищої соціальної цінності від протиправних посягань у публічній та приватній сферах суспільних відносин.

Важливим чинником комплексного публічного соціально-правового інституту державної служби є проходження державної служби в органах юстиції України. Адже шляхом забезпечення здійснення контролю за наданням управлінських послуг, виключно в рамках норм і приписів вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів, забезпечується реалізація основних завдань і функцій держави та, як наслідок, зміцнюється стабільність держави і зростає міжнародний авторитет.

На даний час у вітчизняних теоретичних дослідженнях питання адміністративно-правового регулювання проходження державної служби у органах юстиції України опрацьовано недостатньо, оскільки увагу учених було зосереджено більшою мірою на правовому статусі органів юстиції в цілому. Науково-теоретичним підґрунтям дисертаційного дослідження стали праці таких вітчизняних учених, як В. Б. Авер’янов, А. М. Автогров, О. М. Бандурка, Я. О. Берназюк, Ю. П. Битяк, Л. Р. Біла, Т. Ю. Витко, І. П. Голосніченко, Н. Т. Гончарук, Т. Є. Кагановська, Р. А. Калюжний, Л. В. Коваль, І. Б. Коліушко, В. К. Колпаков, Т. О. Коломоєць, В. І. Курило, Л. І. Лазор, І. М. Мельник, Р. С. Мельник, Н. Р. Нижник, О. Ю. Оболенський, В. М. Олуйко, С. В. Островерх, С. М. Серьогін, Г. В. Стаднік, Ж. В. Таланова, В. М. Шаповал та інші.

При формуванні даного дисертаційного дослідження автором було використано доробки вчених – представників радянської та російської шкіл адміністративного права, державного управління і службового права, таких як Г. В. Атаманчук, А. П. Альохін, Д. М. Бахрах, А. В. Куракін, А. Ф. Ноздрачев,

Д. М. Овсянко, М. В. Пресняков, Ю. М. Старілов, С. С. Студенікин, А. І. Турчинов, С. Є. Чаннов та інші.

Емпіричну основу дослідження становлять національні, зарубіжні та міжнародні нормативно-правові акти, що визначають основні засади адміністративно-правового регулювання проходження державної служби у органах юстиції, а також матеріали практики їх застосування.

Усе вищевикладене, а також те, що адаптація інституту державної служби до стандартів ЄС зумовлює удосконалення чинного законодавства про державну службу, створення відповідних умов функціонування державної служби, закріплення специфіки галузевих особливостей проходження служби, зокрема у органах юстиції України, зумовило інтерес автора до проблематики та спонукало до комплексного дослідження проблемного питання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження відповідає завданням, поставленим Указом Президента України «Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки» від 1 лютого 2012 року № 45/2012 (щодо удосконалення нормативно-правової бази з метою запровадження новітніх адміністративно-правових підходів до створення умов для здійснення громадянами права на працю, гарантії рівних можливостей у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізації програми навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб), а також наказу Першого заступника Міністра юстиції України від 30 січня 2015 року «Про затвердження Плану заходів Міністерства юстиції щодо реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» (щодо участі громадськості у процесі формування та реалізації державної політики й подальшої гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС). Робота відповідає пріоритетним напрямкам наукових досліджень Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження був всебічний науково-практичний аналіз особливостей адміністративно-правового забезпечення проходження державної служби у органах юстиції у комплексному публічно-правовому інституті державної служби України для визначення існуючих проблем та шляхів їх вирішення.

Для досягнення зазначеної мети необхідно було вирішити такі завдання:

- з метою визначення комплексності інституту державної служби проаналізувати його адміністративно-правові засади;
- визначити роль і місце Міністерства юстиції України у формуванні та забезпеченні державної правової політики;
- охарактеризувати особливості правового регулювання проходження державної служби у різних підрозділах системи органів юстиції України;
- на підставі аналізу нормативно-правових актів визначити стандарти державно-службових відносин у органах юстиції в контексті системи державної служби України;
- з метою визначення особливостей державно-службових відносин у органах юстиції дослідити правові підстави їх виникнення та припинення;

– здійснити аналіз правового механізму підвищення професійної кваліфікації державних службовців органів юстиції;

– проаналізувати напрями досліджень та особливості теоретичних засад державно-службових відносин у органах юстиції з метою визначення приналежності цих відносин до інституту трудового, адміністративного чи службового права;

– розглянути міжнародний досвід формування професійної компетентності державних службовців для надання пропозицій щодо удосконалення вітчизняного законодавства у сфері юстиції;

– обґрунтувати необхідність запровадження механізму оцінювання показників діяльності державних службовців для удосконалення якісного складу кадрів органів юстиції в Україні.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у процесі проходження державної служби у органах юстиції України.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади проходження державної служби в органах юстиції України.

Методи дослідження. Дисертаційне дослідження здійснювалося виходячи з принципів всебічності, об'єктивності, історизму, обґрунтованості, що сприяло отриманню достовірних результатів. Для забезпечення обґрунтованості та достовірності наукових результатів використано комплекс методів наукового пізнання: філософський (діалектичний), загальнонаукові (історико-правовий, методи комплексного, формально-логічного, структурно-функціонального, кореляційного і системного аналізу та синтезу), а також спеціально-наукові методи (порівняльно-правовий і формально-юридичний). Діалектичний метод застосовувався при дослідженні механізму адміністративно-правового регулювання проходження державної служби у його становленні та розвитку (підрозділ 1.1). Історико-правовий метод використано при дослідженні наукових поглядів та думок вітчизняних і зарубіжних науковців на окремі аспекти правовідносин щодо державної служби в радянські часи існування нашої держави та в період незалежності України (підрозділи 1.1, 1.2, 3.1). Метод комплексного аналізу використано при виявленні стійких структурних зв'язків між різними видами державно-службових відносин та елементами адміністративних і трудових правовідносин в системі державної служби (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3). За допомогою методів формально-логічного та структурно-функціонального аналізу розкрито зміст і особливості правових норм, що визначають специфіку стандартів державно-службових відносин у органах юстиції (підрозділи 1.3, 2.2). Кореляційний аналіз використано для проведення оцінки ефективності застосування заходів підвищення професійної кваліфікації й оцінювання показників діяльності державних службовців та їх ефективності для формування професійного кадрового потенціалу органів юстиції (підрозділи 2.2, 3.2, 3.3). Метод системного аналізу було використано при розгляді юридичної природи та змісту базових категорій понятійного апарату дослідження: державне правління, адміністративно-правове регулювання, державна служба, органи юстиції, службове право тощо (підрозділи 1.1, 1.2, 3.1). Порівняльно-правовий метод застосовувався при

аналізі зарубіжного законодавства та вивченні зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання державно-службових відносин (підрозділ 3.2). Формально-юридичний метод використано при з'ясуванні змісту й особливостей приписів національного адміністративного законодавства, що визначають правомочності та обов'язки суб'єктів державно-службових відносин (підрозділи 3.2, 3.3).

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертація є одним із перших вітчизняних комплексних адміністративно-правових теоретичних досліджень відносин щодо проходження державної служби у органах юстиції України на основі наукових праць вчених-правознавців та аналізу нормативно-правових актів адміністративного вітчизняного та зарубіжного законодавства. Наукова новизна одержаних результатів характеризується такими науковими положеннями, висновками і пропозиціями, що виносяться на захист:

уперше:

– запропоновано визначення поняття «проходження державної служби» як діяльності державного службовця, що повністю визначається потребами державної служби, внаслідок чого державний службовець діє за дорученням держави та від імені держави в системі державної організації з метою практичного втілення в життя завдань, що стоять перед державою, та доповнення даною категорією статті 1 Закону України «Про державну службу»;

– обґрунтовано доцільність запровадження щорічної оцінки стану виконання обов'язків і завдань державними службовцями органів юстиції та розкрито механізм оцінки в запропонованому Положенні про проведення щорічної оцінки стану виконання обов'язків і завдань державними службовцями органів юстиції України, про що рекомендовано внесення доповнення до п. 5 Положення про Міністерство юстиції України;

удосконалено:

– визначення поняття «адміністративно-правове регулювання державної служби» як встановлення органами державної влади обов'язкових юридичних норм для учасників суспільних відносин для забезпечення діяльності органів держави;

– стандарт державно-службових відносин у органах юстиції в частині зниження корупційних ризиків, підвищення мотивації праці, пріоритету морально-етичних якостей, забезпечення належного освітнього рівня, професійної компетентності та самовдосконалення, посилення інституційної спроможності;

– визначення категорії «атестація державних службовців у органах юстиції» як засіб розширення демократичних засад у кадровій політиці підбору, працевлаштування та просування по службі осіб, уповноважених державою здійснювати контроль за регулюванням суспільних відносин нормами права з метою формування й реалізації демократичної державної правової політики в Україні;

дістали подальшого розвитку:

– принцип соціального демократизму державної служби, який уособлює соціальну рівність, справедливість, доступність до державної служби,

дотримання якого забезпечить взаємне врахування інтересів держави й громадян при їх зарахуванні на службу, проходженні та завершенні державної служби;

– положення про удосконалення Закону України «Про державну службу» в частині особливостей державно-службових відносин: зарахування на посади виключно за конкурсом претендентів на всі категорії посад; встановлення інституту підвищення професійної майстерності працівників у процесі виконання службових обов'язків; закріплення атестаційної процедури;

– положення наукової дискусії про доцільність визнання службового права самостійною комплексною галуззю права та прийняття Службового кодексу України як регулюючого акта державно-службових відносин з метою визначення в ньому особливостей таких відносин у різних напрямках діяльності органів юстиції: виконання кримінальних покарань, адвокатури, нотаріату, реєстраційної служби тощо;

– положення про обов'язковість відставки державного службовця органів юстиції в результаті не проходження атестації чи щорічної оцінки діяльності.

Практичне значення одержаних результатів. Сформульовані в дисертації пропозиції можуть бути використані у:

– науково-дослідній сфері – для подальшого розвитку теоретичних положень адміністративного права, службового права та здійснення спеціальних науково-теоретичних досліджень окремих аспектів проходження державної служби в органах юстиції України;

– правотворчості – для удосконалення Законів України: «Про державну службу», «Про очищення влади», «Про запобігання корупції»; актів Кабінету Міністрів України: Положення про Міністерство юстиції України; наказів Мін'юсту: Про Порядок проведення іспиту на заміщення вакантних посад державних службовців апарату Міністерства юстиції України, Про затвердження Кваліфікаційних вимог для окремих посад державних службовців апарату Міністерства юстиції України та затверджених у встановленому порядку посадових інструкцій працівників апарату Міністерства; актів інших органів виконавчої влади: Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців тощо;

– правозастосуванні – для удосконалення організаційно-правових засад проходження державної служби у органах юстиції України;

– навчальному процесі – для підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, для викладання відповідних розділів дисциплін «Адміністративне право України», спеціальних курсів «Державна служба України», «Службове право України» «Правозахисні органи України».

Особистий внесок здобувача. Викладені у дисертаційній роботі і публікаціях узагальнення, висновки, пропозиції зроблено на підставі власних досліджень здобувача, які базуються на аналізі наукових джерел, законодавства та практики його застосування щодо проходження державної служби у органах юстиції України.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертації апробовано під час виступів на міжкафедральних семінарах Національного

університету біоресурсів і природокористування України, де виконувалася робота, а також на міжнародних науково-практичних конференціях: «Право як ефективний суспільний регулятор» (м. Львів, 2016 р.); Сутність та значення впливу законодавства на розвиток суспільних відносин (м. Одеса, 2016 р.).

Публікації. Основні положення, висновки та пропозиції дисертації відображено у 7 опублікованих наукових працях, з яких 3 статті у наукових фахових виданнях України, стаття у науковому фаховому виданні України, включеному до міжнародних наукометричних баз даних, стаття у науковому виданні іншої держави, 2 тези наукових доповідей.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів (містять дев'ять підрозділів і висновки до кожного розділу), висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 190 сторінок комп'ютерного тексту. Список використаних джерел налічує 207 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження; визначено мету та завдання, об'єкт і предмет дослідження, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; висвітлено його методологічні та теоретичні засади, наукову новизну роботи; сформовано головні пропозиції і положення, які виносяться на захист; охарактеризовано практичне значення отриманих результатів дослідження та їх апробацію; відображено характер публікацій, структуру й обсяг дисертації.

Розділ 1 **«Теоретико-правові основи проходження державної служби у органах юстиції України»** складається з трьох підрозділів, в яких досліджено теоретичні аспекти правового регулювання проходження державної служби, здійснено аналіз наукової літератури, джерельної бази, розкрито зміст основних понять дослідження.

У підрозділі 1.1 *«Адміністративно-правові засади інституту державної служби»* досліджено державне управління як специфічний вид державної діяльності, функціонування якої регулюється нормами адміністративного права. Встановлено, що серед можливостей ефективного державного управління, поряд з матеріально-фінансовими ресурсами, засобами комунікації, об'єктивною інформацією, законодавчою основою тощо, головним є забезпеченість людськими ресурсами – фахівцями відповідного рівня фахової освіти, професійного досвіду, комплексом особистих управлінських якостей.

Підкреслюється, що адміністративно-правове регулювання державної служби – це встановлення органами державної влади обов'язкових юридичних норм для учасників суспільних відносин щодо забезпечення діяльності органів держави. Розвиток державно-службових відносин, як правового механізму здійснення функцій та завдань державного управління, передбачає ефективне використання кадрового потенціалу державного службовця, підвищення рівня його професіоналізму та реалізації здібностей в процесі трудової діяльності. Необхідним у такій діяльності є забезпечення принципу соціальної

справедливості, рівності та доступності до державної служби, тобто принципу соціального демократизму державної служби, дотримання якого приведе до встановлення в державній кадровій політиці домінування взаємного врахування інтересів держави та громадян при їх зарахуванні на державну службу та при проходженні такої служби.

Визначено, що посада в органах державної служби є початковим елементом державної організації служби та однією з ознак організаційного й правового положення особи. Її зміст становлять трудові функції та завдання, які визначені для певної соціальної ролі та виступають їх нероздільною формою в організаційній структурі. Перебування на адміністративній посаді – це можливість застосування сукупності особистих професійних якостей державного службовця під час виконання ним професійних обов'язків. Визначено, що одним із завдань науки є удосконалення правового механізму державного управління в органах юстиції України відповідно до стандартів правової держави, зорієнтованої у напрямі європейської інтеграції.

У підрозділі 1.2 «*Місце органів юстиції в системі державної правової політики*» визначено, що правова політика проявляється у формуванні нормативно-правової бази держави, тобто в правотворчій діяльності, яка здійснюється органами законодавчої влади. Під правовою політикою слід розуміти науково обґрунтовану, послідовну й систематичну діяльність державних і територіальних органів та громадських об'єднань щодо створення ефективного механізму правового регулювання з оптимізації конституційного розвитку держави. Правова політика є поточною і перспективною та існує на різних рівнях: міжнародному, державному, регіональному, локальному. Юридичне забезпечення усіх напрямів державної політики здійснюється спеціально уповноваженим органом виконавчої влади – Міністерством юстиції України (Мін'юст України) та його регіональними підрозділами.

Визначено дві складові формування Мін'юстом України державної правової політики – внутрішня та зовнішня. Складовою формування і реалізації внутрішньої політики є: організація нормотворчої діяльності; адаптація законодавства України до актів ЄС; створення умов щодо відновлення платоспроможності чи правомірності процедури банкрутства боржника; державна реєстрації суб'єктів підприємництва; надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги; експертне забезпечення правосуддя; організація роботи нотаріату; протидія легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (в сфері юридичних послуг); представництво інтересів держави у судах України тощо. Формування і реалізація зовнішньої політики полягає у діях Мін'юсту у сфері здійснення захисту інтересів України у Європейському суді з прав людини та під час урегулювання спорів і розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземних суб'єктів.

Встановлено, що формуючи правову політику, органи юстиції України впливають на оптимізацію економічних, політичних, соціальних та інших відносин в державі і наближають таку політику до передових міжнародних стандартів. В свою чергу, такі стандарти стають регулятором національних

правових відносин за умови наявності ефективних механізмів їх адаптації та активної діяльності регулятора правових процесів, яким є Мін'юст України.

У підрозділі 1.3 «*Стандарти формування службових відносин у органах юстиції*» досліджено особливості проходження державної служби в органах юстиції. Сформовано систему стандартів, що включає наступні елементи: поняття, принципи та види державної служби; поняття державного службовця та посадової особи; вступ, просування та звільнення з служби; соціально-економічний статус державного службовця; оцінка діяльності державних службовців; відповідальність службовців; етика державної служби; організація управління персоналом; напрями реформування державної служби.

Визначено, що реформування органів вітчизняної юстиції на центральному і місцевому рівнях є важливим кроком до подолання бюрократії, корупції, сукупності різних формальностей та декларативних законодавчих норм. Правильність і коректність проведення реформ суттєво змінить не лише підходи до існуючих принципів функціонування реєстраційної системи, державної виконавчої служби, реєстрації прав власності, антикорупційної та загальноправової політики держави, а й значно спростить роботу самого державного апарату. Реформування органів юстиції, розпочате із центрального апарату, повинно отримувати належне продовження і на місцевому рівні. Шляхом модернізації служби та підбору кадрів для роботи у органах юстиції, оскільки основними причинами відсутності стабільності кадрового забезпечення органів юстиції є: 1) надання переваги більш перспективній та оплачуваній роботі; 2) невизначеність перспектив професійного росту та можливості кар'єрного зростання в приватній сфері господарювання; 3) значна завантаженість у роботі.

Встановлено необхідним здійснення реалізації національних стандартів державної кадрової політики та стратегії державної служби шляхом удосконалення відповідної правотворчої та правозастосовної практики. Теоретико-методологічне забезпечення реформи державної служби, приріст нових наукових напрацювань вітчизняних та зарубіжних фахівців знань з питань функціонування інституту державної служби в органах юстиції України є важливим завданням сучасної правової науки.

Розділ 2 «**Особливості державно-службових відносин у органах юстиції**» складається з трьох підрозділів, у яких досліджено нормативно-правові гарантії службової діяльності у органах юстиції: доступ до державної служби, можливість удосконалення професійної кваліфікації державних службовців, підстави припинення службових відносин.

У підрозділі 2.1 «*Механізм реалізації права на державну службу у органах юстиції*» проаналізовано підходи до відбору кадрів для проходження державної служби в органах юстиції України. Визначено, що чинні нормативні акти містять три основні вимоги щодо права особи на державну службу в органах юстиції України: громадянство України; відповідна освіта і професійна підготовка; проходження відповідного конкурсного відбору. Встановлено, що правовий механізм процедури доступу до такої служби має формуватися виключно на засадах рівності конкурсного відбору претендентів, а інститут

конкурсного відбору повинен базуватися на принципах: 1) гласності, тобто забезпечення оприлюднення інформації щодо проведення конкурсного відбору осіб; 2) рівноправності, який виключає дискримінацію осіб-претендентів за будь-якими критеріями; 3) відповідності здібностей та професійного рівня вимогам конкретного виду діяльності; 4) можливості доведення особою-претендентом своєї фахової відповідності пропонованій органами юстиції посаді.

Встановлено, що призначення на посаду, зарахування на посаду в органах юстиції суперечать праву людини щодо вільного доступу до державної служби та обґрунтовано висновки про те, що право доступу до державної служби в органах юстиції повинно забезпечуватись виключно через проведення конкурсу як єдиного демократичного способу заміщення посад. У процесі конкурсного провадження вивчаються професійні, моральні та інші якості претендентів у певній послідовності за встановленими правилами, що дає змогу відібрати на конкретні посади найкращих працівників.

Встановлено, що професійний добір державних службовців органів юстиції – це комплекс заходів, виконання яких має забезпечити відповідність індивідуально-психологічних особливостей кандидата на державну службу до органів юстиції України вимогам професійно-посадової діяльності в таких органах. В основу методів добору на державну службу покладено концепцію, засновану на системі особистих заслуг кандидатів. Тобто прийняття на державну службу здійснюється на підставі ділових і особистих якостей правознавців, компетентності та кваліфікації кандидата, результатів іспитів.

У підрозділі 2.2 *«Підвищення професійної кваліфікації державних службовців органів юстиції»* охарактеризовано як важливий елемент комплексного інституту в системі органів Мін'юсту України. Визначено, що основна мета та цілі системи підвищення професійного рівня працівників юстиції – це: розбудова поетапного процесу відбору, навчання та підвищення кваліфікації працівників; підготовка кадрів, спроможних здійснювати стратегічне планування, розроблення програм, управління програмами та оцінювання результатів їх виконання; створення дієвого, професійного резерву кадрів тощо. Основними завданнями органів юстиції у процесі забезпечення професійної підготовки кадрів юстиції є: 1) збільшення в органах юстиції фахових кадрів на підставі розроблених професійних програм; 2) постійна актуалізація та оновлення змісту і стандартів професійного навчання; 3) запровадження технологій, методів та принципів європейської освіти у організації професійної підготовки службовців; 4) залучення професіоналів органів юстиції до професійного навчання своїх колег і розповсюдження позитивного досвіду; 5) проведення незалежної оцінки фахового рівня та ділових якостей службовців при просуванні по службі тощо.

Встановлено, що необхідною є модель випереджального професійного навчання державних службовців органів юстиції в Україні як система сучасних ідей та переваг, ціннісних орієнтацій і установок, організаційно-технологічних пріоритетів, адекватних українській та світовій освітній ситуації. Запропоновано прийняття Службового кодексу України та закладення таких

мотиваційних складових: 1) особливості проходження державної служби у різних галузях державно-службових відносин, в тому числі в різних підрозділах Мін'юсту (виконання кримінальних покарань, адвокатура, нотаріат, реєстраційна служба тощо); 2) залучення персоналу на державну службу за єдиною процедурою відкритого конкурсного відбору; 3) запровадження процедури адаптації та підвищення професійного рівня фахівця; 4) мотивація кар'єрного планування державного службовця тощо.

У підрозділі 2.3 *«Підстави припинення державно-службових відносин у органах юстиції»* викладено результати авторських напрацювань щодо дослідження правових засад припинення державно-службових правовідносин у контексті загального удосконалення системи юстиції в Україні на основі аналізу поточного законодавства та практики, що склалася в цій сфері.

Визначено, що правові норми проведення процесу атестації базуються на певних концептуальних ідеях, які виступають як принципи атестації та розкривають зміст і сутність атестаційної діяльності. Принципом правового регулювання атестації державних службовців можна вважати закріплені правовими нормами чи виведені за допомогою різноманітних прийомів тлумачення концептуальні ідеї, які відображають закономірності правового регулювання атестації державних службовців та характеризують зміст указанного інституту і впливають на його розвиток та правозастосування. Узагальнення новітнього законодавства, практики його застосування й існуючих поглядів з даного питання дає змогу сформулювати наступні принципи атестації: 1) позапартійність; 2) загальність; 3) гласність; 4) презумпція відповідності; 5) колективність оцінки; 6) періодичність та систематичність; 7) об'єктивність, компетентність, комплексність, обґрунтованість оцінки та рекомендацій атестаційної комісії.

Встановлено, що припинення державно-службових відносин – це тимчасове чи постійне припинення професійної діяльності на посаді державного службовця, тобто залишення державним службовцем посади. Правовими підставами припинення державно-службових відносин є конкретні життєві обставини (юридичні факти), з якими законодавство пов'язує необхідність припинення державно-службових правовідносин. Підстави припинення державно-службових відносин у законодавстві й у правовій літературі прийнято визначати за джерелом волевиявлення.

Розділ 3 «Шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення проходження державної служби у органах юстиції України» складається з трьох підрозділів, в яких визначено напрями і способи регулювання удосконалення адміністративно-правового регулювання проходження державної служби у органах юстиції України, а також пропонується використання окремих елементів зарубіжного досвіду та власні пропозиції.

У підрозділі 3.1 *«Врегулювання службових відносин у органах юстиції нормами службового права»* розглядаються теоретичні засади розвитку інституту державної служби в органах юстиції крізь призму дискусії щодо визнання окремої галузі права – службового права. Встановлено, що під

джерелами службового права слід розуміти сукупність об'єднаних у певну систему формалізованих та неформалізованих правових актів, що регулюють суспільні відносини, які виникають у зв'язку з прийняттям громадян на публічну службу, її проходженням та звільненням з такої служби. Науковою проблемою сучасності є питання щодо визнання службового права галуззю національного права чи підгалуззю або елементом адміністративного права. Встановлено, що сучасне службове право є підгалуззю адміністративного права.

Доведено, що в системі національного законодавства про державну службу необхідним є ухвалення низки нормативно-правових актів про види державної (публічної) служби в Україні та прийняття закону «Про державну службу в органах юстиції України», Кодексу поведінки державних службовців, Кодексу муніципальної служби тощо. Все це дасть можливість легітимізувати національне службове право як галузь в системі права. Після зазначених нововведень у системі державної служби службове право стане відмінним від його нинішнього адміністративно-правового стану шляхом формування нових правових норм, що регулюватимуть службові відносини проходження державної служби в органах юстиції України.

Зроблено висновок, що формування службового права, як правового регулятора проходження державної служби в органах юстиції України, неможливе без урахування наступних складових: 1) очікування суспільства у сфері публічного управління; 2) національних традицій та особливостей у формуванні системи управління в країні; 3) передового зарубіжного досвіду.

У підрозділі 3.2 *«Застосування міжнародного досвіду забезпечення професійного рівня працівників органів юстиції»* зазначено, що одним із напрямів сучасного наукового підходу до проблематики організації державного управління у системі органів юстиції України є аналіз зарубіжного досвіду та реалізації європейських принципів управління у системі юстиції. Досліджено досвід Німеччини, Великої Британії, Франції, Сполучених Штатів Америки та ряду інших країн, який показує, що у цих державах конкурс є основною формою відбору при зарахуванні на службу та просуванні по службі. Поза конкурсом державний службовець може просунути лише за умови успішного виконання упродовж двох років складнішої і відповідальнішої роботи, ніж передбачено його рангом. У практиці допущення до участі в зайнятті посади у органах державної служби розрізняють два підходи: у Великій Британії та Франції при прийомі на роботу віддають перевагу широкій універсальності, а у США – вузькій спеціалізації, де існують чіткі вимоги до кандидатури і де спостерігається прагнення застосовувати у сфері управління методи наукової організації праці.

Орієнтуючись на зарубіжний досвід, запропоновано включення зазначених його елементів зарубіжного досвіду до формування стандарту підвищення рівня професійної майстерності державних службовців в органах юстиції України при доборі на державну службу та в процесі її проходження. У межах формування стандарту запропоновано науково-практичне обґрунтування запровадження інституту підвищення професійної майстерності працівників у

органах юстиції України шляхом внесення змін до Закону України «Про державну службу». Визначено, що організація підвищення професійної майстерності працівників органів юстиції повинна здійснюватися одночасно з призначенням на посаду таких осіб: 1) вперше прийнятих на посади; 2) молодих фахівців, які закінчили вищі навчальні заклади; 3) переведених на інші посади, якщо виконання ними функціональних обов'язків потребує більше ґрунтовних професійних знань, нових практичних навичок та вмінь.

У підрозділі 3.3 *«Запровадження механізму оцінювання показників діяльності державних службовців органів юстиції»* визначено, що в нашій державі не розроблено та не закріплено на законодавчому рівні відповідної теорії й методики оцінювання результатів діяльності державних службовців органів юстиції, що ускладнює відбір спеціалістів на вищі посади чи просування по службі. Визначено два способи оцінювання діяльності державних службовців: атестація і щорічна оцінка роботи державних службовців. Підкреслюється, що атестація державних службовців у органах юстиції є засобом розширення демократичних засад у кадровій політиці щодо підбору, працевлаштування та просування по службі працівників.

Визначено механізм атестаційної процедури, який потребує закріплення у пропонованому Законі України «Про державну службу в органах юстиції України», окремому розділі «Атестація державних службовців органів юстиції України» як норми, що регулюватиме атестаційно-правові відносини. На даному етапі необхідним є внесення доповнення до п. 5 (Мін'юст з метою організації своєї діяльності) Положення про Міністерство юстиції України щодо закріплення механізму атестаційної процедури та розроблення окремого Положення про проведення атестації державних службовців органів юстиції України.

Доведено, що ефективним способом виявлення рівня професіоналізму кадрового складу органів юстиції є щорічна оцінка виконання службовцями покладених на них обов'язків. Спеціальними критеріями результатів і показників якості діяльності працівників є професійна компетентність, яка включає: професійні знання національної нормативно-правової бази, розуміння правових актів, вміння їх тлумачити та популяризувати державну правову політику в суспільстві. Питання оцінки діяльності державних службовців органів юстиції вимагає законодавчого вирішення, зокрема, шляхом внесення змін до Положення про Міністерство юстиції України та затвердження єдиної науково обґрунтованої комплексної системи показників і критеріїв оцінки діяльності державних службовців органів юстиції України.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі на підставі всебічного і повного комплексного дослідження проблем адміністративно-правового забезпечення проходження державної служби у органах юстиції України розв'язано конкретне наукове завдання, сутність якого полягає у виявленні найефективніших інструментів адміністративно-правового забезпечення державно-службових відносин у сфері

органів юстиції нашої держави. Основні результати проведеної роботи сформульовано у таких узагальнюючих висновках:

1. Доведено, що законодавство про державну службу не повною мірою забезпечує реалізацію прав громадянина на державну службу та престижність служби. Існуюча в нормативних актах невизначеність кар'єрної перспективи робить державну службу непривабливою. Запропоновано статтю 1 Закону України «Про державну службу» назвати «Державна служба, державний службовець та проходження державної служби» та доповнити п. 3, в якому визначити: «проходження державної служби» як діяльності державного службовця, що повністю визначається потребами державної служби, внаслідок чого державний службовець діє завжди за дорученням держави та від імені держави в системі розгалуженої державної організації, в державному апараті та різних державних установах, створених з метою практичного втілення в життя завдань, що стоять перед державою.

2. Досліджено принципи організації публічної служби у органах юстиції, які визначають вихідні положення та теоретичні ідеї, що відображають об'єктивні закономірності розвитку держави і суспільства та найбільш характерні риси функціонування не тільки самої державної служби, а й усієї системи органів державної влади, розкриваючи зміст складних стосунків усередині цієї системи. Встановлено, що відсутність чітко сформульованих правових принципів взаємозв'язку між законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади, координацію яких забезпечує Міністерство юстиції України, тягне за собою появу в ній елементів корупції, бюрократизму, беззаконня та несправедливості. Виходячи з цього, визначено головним принципом державної служби в органах юстиції принцип законності, поряд з яким повинні діяти принципи соціального демократизму державної служби, дотримання якого приводить до встановлення взаєморозуміння між державою та суспільством.

3. Встановлено, що своїм адміністративно-правовим статусом Міністерство юстиції України є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує внутрішню та зовнішню державну правову політику, керує відповідною сферою, несе відповідальність за її стан і розвиток. Визначено галузеву та територіальну різноманітність об'єктів управління сфери Мін'юсту, який є центром в системі органів юстиції та наділений повноваженнями провадження державної правової політики в середині країни та на міжнародному рівні. З'ясовано, що основними завданнями Мін'юсту, які полягають у площині проведення правової реформи, є посилення забезпечення захисту прав і свобод людини й громадянина та наближення національного законодавства до міжнародних стандартів, а також: очищення влади, демілітаризація пенітенціарної системи, сприяння розвитку правової науки, підвищення професійного рівня державних службовців тощо.

4. Визначено, що сфера безпосереднього та опосередкованого управлінського впливу Мін'юсту досить різнопланова, оскільки на підконтрольні суб'єкти реалізують широкий спектр правової політики. Встановлено, що на даному етапі неможлива кодифікація законодавства, яке здійснюватиме адміністративно-правове регулювання проходження державної

служби у органах юстиції. Доведено необхідність формування стратегії кадрової політики, а також удосконалення відповідної правотворчої та правозастосовної практики, на розробленому правовому стандарті проходження державної служби в органах юстиції у межах галузі права «службове право». Особливості різних типів державно-службових відносин повинні визначатися у спеціальних галузевих Законах України «Про нотаріат», «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів», «Про державну кримінально-виконавчу службу України», «Про Національний архівний фонд та архівні установи» тощо.

5. Виокремлено особливості державно-службових відносин у органах юстиції України, які характеризуються міжгалузевими особливостями регулюючих нормативно-правових актів адміністративного, цивільного, кримінального законодавства. Висловлено пропозицію, згідно з якою служба у органах юстиції, враховуючи специфіку державно-службових відносин, може бути розподілена за напрямками діяльності на дві групи: 1) цивільна (невоєнізована) служба щодо: очищення влади; архівної справи; державної реєстрації і нотаріату; виконання рішень судових та інших державних органів; надання безоплатної правової допомоги тощо; 2) воєнізована система органів і установ пенітенціарної (кримінально-виконавчої) служби. Встановлено необхідність демілітаризації пенітенціарної системи та заміну кримінально-виконавчих інспекцій на апробаційні центри.

6. Встановлено, що чинний Закон України «Про державну службу» 2015 року не містить окремої статті про формування кадрового резерву. Запропоновано внесення доповнення до глави 2, назвавши її «Порядок проведення конкурсу на заняття вакантної посади державної служби чи зарахування до кадрового резерву» та відновлення процедури формування кадрового резерву. Обґрунтовано внесення доповнення до п. 3 (Основними завданнями Мін'юсту є) Положення про Міністерство юстиції України щодо необхідності формування кадрового резерву Мін'юстом та його регіональними структурними підрозділами.

7. З'ясовано, що система органів юстиції в Україні є публічно-правовим інститутом, уповноваженим державою на здійснення важливих публічних функцій. Доведено, що за умови високої професійності працівників та постійного її удосконалення органи юстиції будуть спроможні на належному рівні виконувати покладені на них обов'язки. В розвиток даної позиції удосконалено окремі елементи наукової ідеї про прийняття нормативного акта – Службового кодексу України, в окремому розділі якого «Підвищення рівня професійної кваліфікації державних службовців» необхідно закласти наступні мотиваційні складові: 1) підвищення кваліфікації у процесі проходження державної служби у різних галузях державно-службових відносин Мін'юсту (виконання кримінальних покарань, адвокатура, нотаріат, реєстраційна служба тощо); 2) врахування періодичності підвищення професійної кваліфікації при залученні персоналу на державну службу до органів юстиції; 3) постійне забезпечення адаптації та підвищення

професійного рівня фахівця; 4) підвищення рівня професіоналізму як елемент мотивації кар'єрного зростання державного службовця тощо.

8. Здійснено узагальнення оновленого законодавства та практики його застосування щодо припинення державно-службових відносин у результаті атестації державних службовців та визначено, що правова значимість атестації, визначається обов'язковим застосуванням за результатами атестації організаційно-правових заходів, а в необхідних випадках – заходів відповідальності чи стимулювання. Запропоновано внесення змін до п. 1 статті 88 Закону України «Про державну службу» у частині того, що поновлення на посаді державної служби особи, яка раніше її займала, не повинна стати підставою для звільнення сумлінного працівника, оскільки він повинен у системі органів юстиції мати законодавче право: 1) обійняти іншу посаду у межах даного підрозділу; 2) обійняти аналогічну посаду у іншому підрозділі системи юстиції; 3) бути направленим на підвищення професійної кваліфікації (за умови достатності рівня освітньої та професійної компетентності); 4) бути зарахованим до кадрового резерву.

9. Визначено існування двох основних джерел правового регулювання державно-службових відносин: Кодекс законів про працю України, що поширює на державних службовців норми і гарантії трудового права, та Закон України «Про державну службу», що визначає публічно-правовий статус таких відносин та відокремлює державних службовців від інших категорій працівників. Проаналізовано існування проблеми сучасного розвитку інституту державної служби та визнання окремої галузі права – службового права, під джерелами якого запропоновано розуміти сукупність об'єднаних у певну систему формалізованих та неформалізованих правових актів, покликаних регулювати суспільні відносини, які виникають у зв'язку з прийняттям на державну службу, її проходженням та звільненням зі служби. Обґрунтовано позицію про те, що службове право у національній науці має статус підгалузі адміністративного права, а тому, удосконалюючи його в частині регулювання проходження державної служби в органах юстиції України, необхідно враховувати: 1) очікування суспільства у сфері публічного управління; 2) національні традиції та особливості у формуванні адміністративної системи в країні; 3) передовий досвід зарубіжних країн.

10. Досліджено, що у ряді зарубіжних країн (Німеччина, Франція, Іспанія) статус чиновника найвищої категорії «А» набувається особою з університетською освітою (переважно юридичної спеціальності) шляхом складного та тривалого поетапного відбору на вакантну посаду. Враховуючи те, що Мін'юст є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, запропоновано посаду Міністра не відносити до розряду політичних та здійснювати призначення претендента за відкритим конкурсом, про що внести зміни до п. 11 Положення про Міністерство юстиції України. Враховуючи зарубіжний досвід, з метою підвищення професійного рівня працівників органів юстиції України, запропоновано окремі елементи удосконалення інституту

підвищення професійної компетентності (майстерності), шляхом внесення доповнень до статті 48 Закону України «Про державну службу».

11. Доведено необхідність оцінювання показників діяльності державних службовців органів юстиції шляхом атестації та щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань. Сформовано правові механізми таких процедур оцінювання; визначено стадії підготовки, проведення та варіанти прийняття рішення за результатами обох видів контролю. Доведено, що відставка державного службовця є логічним наслідком не проходження атестації чи щорічної оцінки, визначається способом покращення кадрового складу органів юстиції та не суперечить вимогам Конституції України щодо гарантування захисту державного службовця від незаконного звільнення.

Запропоновано внесення змін до статті 65 Закону України «Про державну службу» в частині того, що не проходження державним службовцем атестації чи щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань є причиною відставки такого службовця. Обґрунтовано необхідність закріплення механізму атестаційної процедури в спеціальних нормативних актах самостійних підрозділів юстиції, зокрема у Законах України «Про нотаріат», «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів», «Про державну кримінально-виконавчу службу України» окремого розділі «Атестація державних службовців органів юстиції України» як норми, що регулюватиме атестаційно-правові відносини. Запропоновано внесення доповнення до п. 5 Положення про Міністерство юстиції України щодо закріплення механізму атестаційної процедури та розроблення окремого Положення про проведення атестації державних службовців органів юстиції України.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Задорожній О. В. Механізм реалізації права на державну службу органах юстиції // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. № 6. С. 57–61.
2. Задорожній О. В. Організаційно-правові засади підвищення професійної кваліфікації державних службовців органів юстиції // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2015. № 18. С. 113–116.
3. Задорожній О. В. Правові стандарти формування службових відносин в органах юстиції // Право і суспільство 2016. № 2. С. 108–113.

Стаття у науковому фаховому виданні України,

включеному до міжнародних наукометричних баз даних

4. Задорожній О. В. Адміністративно-правові засади інституту державної служби // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Право». 2015. № 218. С. 200–209.

Стаття у науковому виданні іншої держави

5. Задорожній А. В. Место органов юстиции в системе государственной правовой политики Украины // *Legea și Viața*. 2015. № 11/3. С. 50–54.

Тези наукових доповідей:

6. Задорожній О. В. Місце органів юстиції в системі державної правової політики: окремі аспекти // *Право як ефективний суспільний регулятор: Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 19–20 лютого 2016 року: тези доповіді*. Львів, 2016 С. 64–65.

7. Задорожній О. В. Організаційно-правові аспекти формування стандартів службових відносин у органах юстиції України // *Сутність та значення впливу законодавства на розвиток суспільних відносин: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 11–12 березня 2016 року: тези доповіді*. Одеса, 2016. С. 73–75.

АНОТАЦІЯ

Задорожній О. В. Адміністративно-правове забезпечення проходження державної служби у органах юстиції України. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, 2017.

У дисертації проведено комплексне дослідження правового забезпечення проходження державної служби у органах юстиції України з метою формування цілісного уявлення про такий адміністративно-правовий феномен та пошуку ефективних нормативних засобів удосконалення даного процесу.

У межах роботи для розв'язання поставлених у ній завдань охарактеризовано сучасну нормативно-правову базу та проведено порівняльний аналіз окремих норм вітчизняного і зарубіжного законодавства, що регулюють процес проходження державної служби. Проаналізовано основні елементи системи державно-службових відносин, характерних для процесу проходження державної служби у органах юстиції України.

Основну увагу у роботі зосереджено на розкритті й удосконаленні теоретичних засад державної служби у органах юстиції у науці адміністративного (в перспективі – службового) права та нормативно-правового забезпечення організації, доступу, прийняття, проходження, кар'єрного зростання й припинення державно-службових відносин у органах юстиції України.

У результаті проведеного дослідження, спираючись на відповідний зарубіжний досвід, сформульовано теоретичні висновки та розроблено пропозиції щодо удосконалення механізму адміністративно-правового регулювання проходження державної служби у органах юстиції України.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, державна правова політика, державна служба, державно-службові відносини, механізм правового регулювання, механізм оцінювання показників діяльності, органи юстиції, службове право.

АННОТАЦИЯ

Задорожний А. В. Административно-правовое обеспечение прохождения государственной службы в органах юстиции Украины. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 «Административное право и процесс; финансовое право; информационное право». – Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, Киев, 2017.

В диссертации проведено комплексное исследование правового обеспечения прохождения государственной службы в органах юстиции Украины с целью формирования целостного представления о таком административно-правовом феномене и поиска эффективных нормативных средств совершенствования данного процесса.

В рамках работы для выполнения поставленных в ней заданий охарактеризована современная нормативно-правовая база и проведен сравнительный анализ отдельных норм отечественного и зарубежного законодательства, регулирующих процесс прохождения государственной службы. Проанализированы основные элементы системы государственно-служебных отношений, характерных для процесса прохождения государственной службы в органах юстиции Украины.

Основное внимание в работе сосредоточено на раскрытии и совершенствовании теоретических основ государственной службы в органах юстиции в науке административного (в перспективе – служебного) права и нормативно-правового регулирования организации, доступа, принятия, прохождения, карьерного роста и прекращения государственно-служебных отношений в органах юстиции Украины.

В результате проведенного исследования, опираясь на соответствующий зарубежный опыт, сформулированы теоретические выводы и разработаны предложения по совершенствованию механизма административно-правового обеспечения прохождения государственной службы в органах юстиции Украины.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, государственная правовая политика, государственная служба, государственно-служебные отношения, механизм правового регулирования, механизм оценки показателей деятельности, органы юстиции, служебное право.

ANNOTATION

Zadorozhnyi A. V. Administrative and legal support of civil service in the justice authority Ukraine. – The manuscript.

Thesis for the scientific degree of Candidate of Juridical Sciences in specialty 12.00.07 Administrative Law and Process; Financial Law; Informative Law. – National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, 2017.

The thesis complex research of legal regulation of civil service in the judiciary Ukraine to form a holistic view of the administrative and legal phenomenon and finding effective legal means of improving the process. Within the work on the fulfillment of the tasks it carried out the following studies: describe the administrative and legal framework of the civil service to determine the complexity of its mechanism; the role and place of justice in the forming and state policies in Ukraine; using the existing legal framework and draft legislation, analyzes the nature of a public-relations official in the judiciary in the context of the civil service of Ukraine; formulated the legal basis for the emergence, change and termination of a public-relations official in the judiciary; identified the need for further development of the theoretical principles of public-relations official in the judiciary system standards institute official law. The proposals on the use of international experience in the formation of professional competence of civil servants of justice; justify the need to consolidate the legal implementation of the mechanism performance evaluation of civil servants to improve the quality of the personnel of Justice.

The focus of the work is focused on discovering and improvement of theoretical principles of public service in the judiciary in administrative science (in the future – official) law and regulation, administrative and legal framework of the civil service; place of justice in the civil law policy; Standards of forming official relations in the judiciary; the mechanism of the right to public service in the judiciary; professional development of civil servants of justice; grounds for termination of a public-relations official in the judiciary; resolution of the problems of official relations with the judiciary official rules of law; application of international experience in raising the professional level of personnel of justice; introducing a mechanism evaluating performance of civil servants of justice.

The result of the study, based on relevant international experience, formulated theoretical conclusions and suggestions for improvement of the mechanism of administrative and legal regulation of civil service in the judiciary Ukraine. In particular, the proposed adoption of the Service Code of Ukraine as a regulatory instrument of public-service relations and defining it features different these relations in various areas of public service, including the system of justice and within the industry: execution of criminal penalties, lawyers, notaries, registration service etc. An adoption of the Law of Ukraine «On State Service of Ukraine judicial authorities» to resolve the specific features of public-service relations, admission to the post only by competition; the establishment of the Institute professional development of employees in the performance of official duties; securing certification procedures and dismissal as a consequence of not passing the certification. Grounded making additions to the provisions of paragraph 5 of the Ministry of Justice of Ukraine to consolidate the mechanism of an annual assessment of the duties and tasks of employees of the judiciary and the development of individual provisions of the annual assessment of the duties and tasks of the civil servants of Justice of Ukraine.

Were further developed formation principles of access to public services and defined the principle of social democracy, which represents social equality, justice, access to public services, compliance with which will lead to the establishment of greater understanding between public authorities and society and provide mutual consideration of interests of the state and citizens in their enrollment service, completion and passing the civil service.

Key words: administrative and legal regulation, state policies, civil service, public service relationship, mechanism of legal regulation mechanism evaluating performance, judiciary, employment law.